

Motion till riksdagen 2025/26:2299

av **Zara Leghissa m.fl. (S)**

Begränsat antal led av underentreprenörer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet underentreprenörsled ska begränsas till max två i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att antalet underentreprenörsled ska begränsas till max två i EU och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I december år 2023 hände det ofattbara som inte får hända; i Sundbyberg dog fem personer när en hiss rasade till marken på en byggarbetsplats. Fyra dagar efter olyckan kunde inte entreprenören reda ut om byggnadsarbetarna var anställda hos företaget. Enligt Byggnads så var det 115 underentreprenörer i fem led på bygget. Olyckor inom byggbranschen är inte unikt. Alltför många kommer aldrig mer hem efter sitt arbetspass. Där antalet underentreprenörer är stort, gynnas arbetslivskriminaliteten. Arbetsmiljön blir åsidosatt, byggfusket är omfattande och svart arbetskraft frodas. Många skattemiljarder försvinner in i kriminell verksamhet. Att begränsa antalet underentreprenörer är inte hela lösningen för att starkt begränsa arbetslivskriminaliteten men det är ett steg i rätt riktning som gör stor skillnad för tryggare arbetsplatser och stöttar seriösa arbetsgivare i sitt ansvar.

I juni år 2022 beslutade den S-ledda regeringen att tillkalla en särskild utredare för att föreslå ett effektivt och tillförlitligt system för leverantörskontroll i samband med offentlig upphandling och vid ansökan om att delta i ett valfrihetssystem. Utredaren gavs även i uppdrag att ta ställning till om reglerna om uteslutning av leverantörer från att delta i valfrihetssystem bör skärpas, utreda om det finns rättsligt stöd för att behandla personuppgifter vid uppföljning av avtal, ta ställning till om det bör införas obligatoriska krav på arbetsrättsliga villkor vid icke direktivstyrda upphandlingar och analysera de rättsliga förutsättningarna för att vid offentlig upphandling införa begränsningar av antalet underleverantörsled samt bedöma om det finns skäl för en sådan begränsning.

I problembeskrivningen framgår att upphandlingslagarna hänvisas direkt till EU-rättsakter. EU kan besluta om att införa ett maxtak på två underleverantörsled som huvudregel och nu ligger förslaget på bordet. Vårt grannland Norge är en god förebild då de sedan år 2017 har lagstiftat om max två underentreprenörsled och detta fungerar bra. Nu är det dags att Sverige inför krav på max två underentreprenörsled.

Zara Leghissa (S)

Ida Karkiainen (S)

Fredrik Lundh Sammeli (S)

Linus Sköld (S)